

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	

v upravnishvu prejeman:

celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 22—	11—	5:50	1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izkušnja vsakega člena svezera izvzemati modelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna praznik vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6:50	2:30	

za Nemčijo:

celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 35—	18—	9:00	3:00

za Ameriko in vse druge države:

celo leto naprej . . . . . K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.

Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Uspešni boji s Črnogorci.

BOJI S ČRNOGORCI.

Dunaj, 19. decembra. (Kor. ur.)

Uradno razglasa:

Jugovzhodno bojišče.

Zasledovalni boji v Črni gori potekajo ugodno. Včeraj smo vjeli kakih 800 Črnogorcev in Srbov. V bojih s Črnogorci se je zgodilo, da nam je pritekel sovražnik s povzdignjenimi rokami in mahajoč z rokami nasproti, da bi mislili, da se hoče udati, nakar smo ustavili ogenj, potem pa je iz neposredne bližine obmetaval naše strelske järke z ročnimi granatami. Samo ob sebi je umevno, da smo se za tako podle vojne zvijače primerno maščevali in se homo tudi v naprej maščevali, če se to ponovi.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

PRI BJELEM POLJU SO VJELE NAŠE ČETE 1950, V SEVERNI ČRNI GORI PA 13.500 SOVRAŽNIKOV.

Dunaj, 18. decembra. (Kor. ur.)

Uradno se razglasa:

Jugovzhodno bojišče.

Prostor južnovzhodno Bjelega polja je očiščen sovražnika.

Število pri zavzetju tega mesta v naše roke padlih vjetnikov je naraslo na 1950.

Ena naših divizij je privedla v severnovzhodni Črni gori v zadnjih štirih bojnih dneh skupno 13.500 vjetnikov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 19. decembra. (Kor. ur.)

Wolfvov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Balkansko bojišče.

Pri Mojkovcu in Bjelem polju je bilo znova vjetih približno 700 oseb in Črnogorcev.

Vrhovno armadno vodstvo.

SOBOTNO NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 18. decembra. (Kor. u.)

Wolfvov urad poroča:

Veliki glavni stan, dne 18. decembra:

Balkansko bojišče.

V boju za Bjeolspolje je bilo vjetih vsega skupaj 1950 mož, med temi neznatno število Črnogorcev. Ozemlje severnovzhodno Tare nizdolž Mojkovca je očiščeno sovražnika. Avstro-ogrsko čete so vjele po uspešnih bojih zadnjih 5 dni v tem okolišju 13.500 mož.

Vrhovno armadno vodstvo.

ČRNOGORSKO URADNO POROČILO.

14. decembra. Ob zori so izvršile avstro-ogrsko čete splošni napad na vse pozicije naše armade v Sandžaku. Ko se je stemnilo, so se morale naše predstraže pri Čabrovu (?) in Bjelem polju umakniti. V okolici Peč-Rožaj se je sovražniku po večdnevni bojih posrečilo zasesti Rožaj. Na ostali fronti pokanje pušk.

Francoski umik iz Srbije.

London, 18. decembra. Poročevalec Reuterjevega biroja javlja dne 15. t. m. o zadnji fazi francoskega umika iz Srbije: Umik se je začel 2. decembra in je bil končan 12. decembra. Pri Gradcu je bil ljut boj. Fran-

cozi so tu izgubili kakih 300 m strelskih jarkov, a so ubranili mostišče. Naprej potisnjena francoska linija je začela omagovati, nakar so se čete vnovič zbrale v drugi bolj zadaj ležeči poziciji. Ta boj je veljal Francoze kakih 200 mož. Vsi težki topovi so bili spravljena na varno. Nato je dobila divizija Bailloud naročilo, da se umakne na tostranski breg Bojimiće, dočim so se pri Gradcu stoječe čete umaknile na Mirovce. Kakor v Krivolaku, so bili Francozi tudi v Gevgeliju prisiljeni, napraviti iz mesta operacijsko bazo. Pripravili so živil za osem dni in priredili bolnice ter skladišča za vojne potrebščine. S tem je bil umik Francozov iz Gevgelija zadržan za 24 ur. Vse zaloge in bolniške priprave so spravili na varno. Med umikom na Bojimiće so Bolgari napravili deset napadov zapored a so bili vselej odbiti. Nadaljnji umik na grško mejo je sicer ovirala megla, a izvršil se je vendar normalno. Pri vseh bojih zadnjih straž so bile francoske izgube v primeri s številom čet neznatne. Ubityh in ranjenih je bilo približno 2000 mož.

Nove priprave četverozveze.

Italijanski listi javljajo, da se nahaja fronta četverozvezne armade sedaj kakih 8 km južno grške meje. Francozi trdijo, da so zgubile njihove čete pri 12dnevem umikanju le 2000 mož, angleške pa dve bateriji. Bolgarska poročila pa pravijo, da so pokopali Bolgari na makedonskih bojiščih okrog 27.000 Francozov in Angležev. Utrjevalna dela v Solunu se mirzično nadaljujejo. Zavezniki gradijo nove ceste in železnice ter spravljajo težko ladjevsko artiljerijo na okope, na katerih dela dan in noč kakih 5000 delavcev. Iz Marselja prihajajo baje nove čete, v zadnjih dneh pa se je izkrcalo v Solunu 28.000 mož. Tudi na otoku Mitilene delajo zavezniki taborišča za 40.000 vojakov.

Grške oblasti so zapustile Solun ter se umaknile v Kozane. Tja so se preselili tudi tuji konzulati.

Vojaki krogi smatrajo, da situacija četverozveze nikakor ni ugodna. Splošno se sodi, da bodo v inalo tednih stale centralne armade že pred Solunom.

Ob grški meji.

»Daily Telegraph« javlja, da se zbira ob grški meji 200.000 mož broječa avstrijsko-nemška armada, ki bo v danem trenutku udarila na četverozvezne čete.

Centralne armade prekoračijo grško mejo ta teden?

Ženeva, 18. decembra. Pariški listi javljajo: Na podlagi poročil, ki jih je poslal general Sarraill računa vojni minister Gallieni, da bodo sovražne čete prihodnji teden prekoračile grško mejo.

Novi bolgarski vpoklici.

Iz Curiha poročajo: Bolgarski generalni konzulat razglasa nove vpoklice. V domovino se morajo vrniti tudi do sedaj oproščeni dijaki-medici.

Angleško brodovje pri Krfu.

Atene, 13. decembra. »Embros« javlja: V Jonskem morju pri Krfu se je pojavilo angleško brodovje, sestojče iz petih križark.

Italijani in Angleži v Albaniji.

Curlh, 18. decembra. Iz zanesljivega vira se poroča, da sedaj se odpravljajo čete v Albanijo tudi iz Jakina (Ancona). Razven italijanskih bojnih ladij spremljajo transporte tudi

angleške. Zdi se, da Italija in Anglija hočeta porabljeni Albanijo za izhodišče svojih operacij, dočim se Francija drži svoje baze v Solunu.

Lugano, 18. decembra. »Tribuna« poroča iz Rima: Albanijo se smatra lahko torišče glede preskrbovanja in reorganizacije Srbov. Tje je pribežalo 150.000 srbskih vojakov. Akcije Italije v Albaniji pomenijo pričetek vojne na novem bojišču.

Lugano, 18. decembra. Italijansko časopisje označa poročilo o italijanskem izkrcavanju v Albaniji za pričetek italijanske balkanske akcije, ne more pa gledé te akcije povedati ničesar novega. »Giornale d'Italia« priznava, da razven opočenja pozicije Italije v Valoni, preskrbovanja srbskih beguncev, varstva integritete albanske samostojnosti se ne namerava za sedaj nikakih drugih akcij, izvzemši slučaj, ako bi Avstriji in Bolgari napadli albansko ozemlje.

Grška in četverozveza.

Protest grške vlade proti utrjevanju Soluna.

Atene, 16. decembra. (Kor. ur.) Zakasnelo. Grška vlada je energično protestirajo proti utrjevalnim delom, ki jih izvršujejo angleške in francoske čete v Solunu.

London, 17. decembra. (Kor. ur.) Morningpost javlja iz Aten: Poslaniki četverozveze se pogajajo z ministrskim predsednikom Skuludisom o težkočah, ki so nastale med grškimi in ententnimi vojaškimi oblastmi radi utrjevanja Soluna. Zadeva je baje zadovoljivo rešena.

Amsterdam, 17. decembra. Reuter javlja iz Aten: Nemški poslanik je včeraj konferiral z grškim ministrom. Na to se je sestal ministrski svet. Uradni krogi trde, da ni nikakega povoda, da bi se Grška sprla z eno ali drugo skupino veselil. Grška vlada je protestirala, da je četverozveza prekoračila določbe dogovora glede Soluna, toda ta zadeva je že poravnana. Grška je nameravala tudi izgnati korespondente četverozveznih listov, pa je to namero vsled intervencije ententnih poslanikov opustila. Bolgari se nahajajo še vedno onkraj grške meje, Francozi in Angleži so se umaknili nemoteno na Solun.

Haag, 19. decembra. »Daily Nels« javlja iz Aten: Poslaniki četverozveze so napravili ministrskemu predsedniku Skuludisu skupaj obisk, ki se ga spravlja v zvezo z grškim protestom proti utrjevanju Soluna.

Četverozveza zahteva tudi Kavalo?

Milanski listi javljajo: Četverozveza zahteva, da ji prepusti Grška tudi Kavalo. Iz Soluna se je izselilo zadnje dni okrog 450.000 prebivalcev.

Volitve na Grškem.

Včeraj, 19. decembra, so se vršile na Grškem volitve. Poročila o volilnem gibanju si nasprotujejo. Med tem, ko javljajo »Times«, da je postavljenih le 450 kandidatov in da so kandidati po ogromni večini nevrtrstili in pristaši vlade, sodi grški politik Nikolaides v »N. fr. Pr.«, da so razmere zelo zamotane. Venizelisti so sicer javno proklamirali abstinenco, toda navzlic temu so postavili v mnogih okrajih »samostojne« kandidature; v vladi sami ne vlada soglasje: vlada je postavila oficijelno kandidatno listo, ministra Rhalis in Gunaris pa sta poleg tega proklamirala še svoje lastne liste. Tako se v mnogih okrajih bojujejo nevrtrci kot nasprotniki med seboj. Kot nova stranka so šli v boj pristaši bivšega ministra Dimitripulosa, ki je oster nasprotnik Venizelosa. — Udeležba pri volitvah bo

seveda precej pičila ker so volilci večinoma mobilizirani.

Romunski parlament.

Bukarešt, 18. decembra. V včerajšnji seji senata je Filipescu rekel, da lahko dokaže, da je romunski parlament edini, v katerem niso bila podana nikakaj pojasnila glede zunanega položaja. Razpravljajoč o sedanjem položaju, je zastopal Filipescu nazor, da bi bila morala Romunska provocirati vojno tedaj, ko je bila Avstrija od vseh strani napadena. Za časa ruskega vpada v Galicijo in na Ogrsko bi bila romunska armada lahko prekoračila meje. Vlada je s tem, da tega ni storila, zamudila ne samo priložnost, povečati državo, nego tudi isto moralčno povečati pred Evropo. Filipescu je rekel: Ne dolžim vlade izdajstva, samo drugega mnenja sem. Pred 20 leti so bili liberalci ogorčeni, ker je bil ustavljen neki romunski list. Danes se vrši uničevanje ideala romunskega prebivalstva. Seja je bila nato zaključena. — V današnji seji senata je Atanasin opozarjal, da se leta 1913. opozicija, v kateri je bila takrat liberalna stranka, ni udeležila razprav o zunanji politiki vlade v parlamentu, dočim skuša zdaj vzeti vladi z vsemi mogočimi interpelacijami pogum. V takih težkih razmerah je vlada prisiljena varovati veliko rezervo in ne sme slediti izgledu nekega ministra iz leta 1913., ki je porabil reporterja, da je obveščal časopisje vsega sveta. Teh nediskretnosti ni storil Majorescu (menjen je Take Jonescu). Liberalna stranka in vlada sta mnenja, da ni prišel še trenutek za izjavo o zunanji politiki. Govornik je izrekel svoje začudenje, da želi Filipescu, naj pri-

dejo ruske čete na Romunsko in omenil, da je Filipescu pred leti kot zupan dal ugasniti ulične svetilke stolnega mesta, da bi preprečil dijaško manifestacijo. Danes pa zahteva, naj vlada pove, s kom hoče iti.

Tajni načrti romunske vlade?

V petkovi seji romunskega senata je napadal senator Dobrescu romunsko vlado, češ, da je zamudila pravi trenutek za intervencijo. Govori se, da se je to zgodilo po volji pokojnega kralja Karola. Ako je to res, potem je seveda postopanje ministrskega predsednika opravičljivo. — Bratianu je povdarjal, da prevzema za vse svoje korake popolno odgovornost. — Na to je repliciral Dobrescu: Baje ima vlada glede svoje zunanje politike trdne in dobro premišljene načrte. Ako je to res, potem naj informira zbornico v tajni seji in nikdo ji ne bo delal opozicije.

Hujskarije v Romuniji.

Romunski opozicijski listi poročajo, da se je javilo pri Filipescu več oseb, ki so priznale, da jih je poslala budimpeštanska policija v Bukarešto, da bi tamkaj izvršila dinamitne atentate proti Bratianu, Filipescu, Take Jonescu in Costinescu. Pri teh oseh so baje res našli precejšnje množine ekrazita. To razkritje da vzbuja največjo senzacijo. (Evidentno je, da gre le za navadno prebedasto hujskarijo, ki bi še bolj razburila romunsko javnost. Op. ur.)

Romunski ribiči aretirani od Rusov.

»Universul« poroča iz Tulče, da so ruske oblasti pri Kiliji aretirale več romunskih ribičev, češ, da so vohuni. Prizadevanju romunskega zunanega ministrstva se je posrečilo del aretirancev zopet oprostiti.

Vojna z Italijo.

DVA ITALIJANSKA SUNKA PRI SV. MIHAELU ODBITA.

Dunaj, 19. decembra. (Kor. ur.)

Uradno razglasa:

Italijansko bojišče.

Položaj je neizpremenjen. Na severnem pobočju hriba Sv. Mihaela smo v večernih urah zavrnili dva posamezna sunka italijanske pehote.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

SOBOTNO URADNO POROČILO.

Dunaj, 18. decembra. (Kor. ur.)

Uradno se razglasa:

Italijansko bojišče.

Na Tirolskem so zavrnile naše čete severno Suganske doline več sovražnih napadov na Collo.

V bovški kotlini so bili Italijani v jedni svojih najsprednejših pozicij zopet napadeni.

Gorica je bila mimogrede pod težkim ognjem.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nevtralna sodba o položaju ob Soči.

Stockholm, 18. decembra. Šef švedske težke artiljerije polkovnik Bergmann, ki se je vrnil z avstrijske fronte proti Italiji, poroča: Kdor vidi fronto, dobi vtisk, da Italijani svojo municijo pripravljajo brez vsakega rezultata. Avstrijska artiljerija pa zasleduje svoje določene cilje, največja moč Avstrijcev pa je ozemlje samo, grebeni vrhov in doline, ki jih flankira artiljerija in v flankiranju so Avstrijci močisti. Ako še dostavimo da so avstrijski

vojaki dobro izvežbani in stvari udani, potem moremo mirno trdit, da Italijani kljub svoji veliki premoči si ne bodo mogli napraviti poti skozi to fronto.

Švedski pisatelj o avstrijski fronti.

Znani švedski pisatelj Lago Lengewist se je vrnil v Stockholm iz avstro-ogrškega poročevalskega stana. Pravi: Ako se govori o zaslugah in vsehah Nemcev, se pozablja pogostoma, kako velik delež teh vspehov pripada Avstrijcem. Oni imajo večjo in težavnejšo fronto kakor Nemci. Ali čudovito je, kako je avstroogrška monarhija, ta združitev liki mozaika, v trenutkih nesreče, nerazrušljiva, železnotrdna jednota.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

17. decembra. V Tonalskem odseku pri prelazu D' Obreta, Cordevole, in na Logaziju severozapadno prelaza Falzarego so se vršili mali boji. Sovražnik je bil povsodi odbit. Vzdolž cele fronte traja artiljerijski dvoboj, v katerem sovražnik neprestano strelja na bivališča. Naša artiljerija je razdejala sovražna opazovališča, obstreljevala trenske kolone in razpršila delavske oddelke. Na kraški planoti smo opazili na strani sovražnika živahno delavnost v obrambnih delih. Včeraj popoldne so poskušali sovražni oddelki po živahnem ognju iz pušk in metanjanj bomb približati se srednjemu odseku naše črte, bili pa so zavrnjeni od našega sigurnega ognja pušk in topov. Sovražen letalec je vrgel tri bombe na Storo v Judikarji, ne da bi bil napravil škodo.

Stanje italijanske armade.

Budimpešta, 18. decembra. Iz vojnoporočevalskega stana: Od 8. decembra dalje je popustila Italijane volja, napadati v tolimskem odseku. Popustila je tudi artiljerijska delavnost na fronti in na vtrdbe. Kakor poročajo vjetniki, je zmrazilo mnogo italijanskih vojakov. Od 18. novembra do 18. decembra, torej v enem mesecu, je zmrazilo pri nekem napuljskem polku 470 vojakov. — V poslednjih dveh mesecih se nadomeščajo težke izgube italijanskih zborov največ z Italijani, ki se vračajo iz Amerike. Več vojnih vjetnikov je pripovedovalo, da jih preplavljajo na velikih angleških prevoznih brodovih, spremljajo jih angleške bojne ladje; ko izstopijo v Genovi, jih izvezbajo hitro in odpošljejo na fronto. Vračanje Italijanov iz Amerike se marljivo nadaljuje. Vsak mesec pridejo trije transporti. Italijanski poslanik v Washingtonu izplača pri odhodu vsakemu jednomesečni predum na plačo.

Zopet dva italijanska generala odstavljena.

Odstavljena sta generalmajorja Formentini in de Rajmondo in vpočojena objednem. Število odstavljenih italijanskih generalov znaša sedaj že 53.

Vojvoda Abruški, poveljnik italijanskih čet v Albaniji. Chiasso, 19. decembra. Kakor vse kaže, se Italija na Balkanu v resnici vdeležuje vojne. Cadorna temu pu-

stolovskemu podjetju noče dati svojega imena, zato pa bo nastopil v Albaniji kot samostojen vojskovodja vojvoda Abruški. On sam se je ponudil za to mesto in pridobil je kralja za nevarno albansko podjetje. Treba odbiti si mal odpor v generalnem štabu, na kar bo blestel kot balkanski vojskovodja vojvoda Abruški. Francija in Anglija sta obljubili Italiji paralelno akcijo na morju. Vojvoda Abruški zahteva za svojo ekspedicijo 100.000 mož.

Iz seje italijanskega senata.

Rim, 18. decembra. V včerajšnji seji italijanskega senata so imeli senatorji Moratori, Veronese, Morra in Ricci patriotične in monarhistične govore. Pao je kritiziral pomanjkanje materijala in personala v sanitetni službi, na kar je vojni minister Zupelli izjavil, da on ne štedi, marveč kliče v armado tudi civilne zdravnike. Salandra se je na to zahvalil vsem senatorjem, ki so izrekli svoj naklonjenost vladi, potem je skušal ovreči izvajanja senatorja Barzelottija, pri čemer je rekel, da se je Italija za časa nevarnosti držala lojalno. Kabinet ne more sprejeti predloga, da bi se postavila posebna komisija v svrhu kontrole nad vpočojenjem po francoskem vzorcu. Nadalje je povedal Salandra, da so Benetke vsled vojne akcije posebno mnogo škode trpele. Končno je predlagal, naj se sprejme Moratorijev dnevni red, ki odobrava izjave vlade. Pri glasovanju je bil sprejet ta dnevni red od vseh navzočih 221 senatorjev.

17. decembra popoldne. V Belgiji boji z bombami ob nasipih. Nekaj spopadov patrulj južno od male utrdbे Givenchy in med Sommo in Oiso. V Champagni vzhodno od holma Le Mesnil so naše baterije z odgovarjanjem zadržale obstreljevanje naših strelskih jarkov. Na Lotarinskem precej silni boji med obema artiljerijama na fronti Nomeny in Chaulness.

17. decembra zvečer. Čez dan precej živahen topovski boj na celi belgijski fronti in v Artoisu. Naša artiljerija je pri tem dobro zadelala sovražne järke. V Champagni so storiili naši topovi, da je ogenj več baterij utihnil. V Argonih severno od Melancourta so naši topovi obstreljevali neko sovražno kolono. V bližini Pretrskesa gozda je provzročil naš ogenj veliko škodo na sovražnih napravah. Dve naši letali sta bombardirali v noči na 17. t. m. kolodvor Metz - Sahlon, na katerega sta vrgli 20 velikanskih bomb.

Belgijska uradna poročila.

16. decembra. Dan je potekel mirno. Južno od Dixmuidna je obstreljevala naša artiljerija uspešno sovražne baterije pri Steenstratu. Naša težka artiljerija je storiila, da so morali metalci min, ki so obstreljevali francoske pozicije, utihniti. 17. decembra. Živahna artiljerijska delavnost na belgijski fronti. Naša baterija je uničila obrambne naprave neke nemške straže ter razdejala napravo novih obrambnih sredstev severno od Dixmuidna.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

19. decembra. Tiskovni urad je dobil tole poročilo iz glavnega stana: Vreme je bilo danes večidel megljeno, zato neugodno za artiljerijske boje. Zato je bil dan v splošnem miren. Kljub temu je naša artiljerija krepko podpirala francosko ter storiila, da so sovražni topovi severno od Ypresa utihnili.

Odstop feldmaršala Frencha.

Feldmaršal French je odstopil kot vrhovni poveljnik angleških čet na kontinentu zaradi sporov s francoskim vrhovnim poveljstvom. Odstopil je tudi general Monroe in več drugih generalov. Mnogo častnikov angleškega vrhovnega poveljstva je na bilo prestavljenih na druga bojišča.

Naloga lorda Kitchenerja.

Iz Rotterdama: French bo imel glasom angleških poročil nalogo, da kakor hitro mogoče organizira angleško vojsko in da na ta način lordu Kitchenerju priliko, da se vozi na različna bojišča.

Angleško novčenje.

V angleških političnih krogih cenijo, da sta bila doslej nabrana kaka 2 milijona mož. Od teh je odšteti še nekaj nesposobnih in nepogrešljivih. Od teh 2 milijonov se je priglasilo 300.000 za takojšnji vstop.

Vpoklic neozneženih na Angleškem.

London, 18. decembra. (Kor. u.) Danes jutraj so izšli lenaki, glasom katerih se prične vpoklic skupin 2, 3, 4 in 5 neozneženih moških med 19 in 22 letom, ki so bili nabrani po Derbyjevem načrtu, dne 22. t. m.

Novačenje v Avstraliji.

Iz Melbourn: Rekrutiranje se energično nadaljuje. Zatrjuje se, da je v deželi 650.000 za orožje sposobnih.

Anglija in Švedska.

Iz Stockholma poročajo 18. t. m.: Od včeraj je Švedska v poštni vojni z Anglijo. Nobena poštna pošiljatev iz Anglije preko Švedske v Rusijo ali narobe ne odhaja več. V Haparandi in Göteborgu so zadržali angleške prevozne pakete. To se je zgodilo, ker je Anglija zadržala, oziroma zaplenila švedsko božično pošto iz Amerike.

Boji na morju.**POTOP NEMŠKE KRIŽARKE »BREMEN«.**

Berolin, 18. decembra. (Kor. u.) Wolffov urad javlja: Dne 17. decembra popoldan ste se potopili vsled napada nekega podmorskega čolna mala križarka »Bremen« in ena spremljajočih jo torpedovk v Vzhodnem morju. Znatno del posadke se je rešil.

Šet admir. štaba mornarice.

(Mala nemška križarka »Bremen« je imela 3250 ton prostornosti ter je bila oborožena z 12 105 cm topovi. S 12.000 konjskimi silami je razvijala 23 mil. brzine. Zgrajena je bila leta 1903. Posadka je štela 297 mož. »Bremen« je pripadala flotili tkv. malih križark, kakor njene že uničene slavne sestre »Emden«, »Leipzig«, »Nürnberg«, »Mainz« in »Köln«.)

TURŠKA VOJNA.**TURŠKO URADNO POROČILO.**

Carigrad, 17. decembra. (Kor. urad.) »Agence tel. Milli«. Glavni stan poroča: Dardanelska fronta. V odsekih Anaforta in Ariburnu od časa do časa boji artiljerije. Pri Anaforti je storiila naša artiljerija odgovarjajoč na sovražni ogenj, da so sovražni gorski topovi utihnili, razdejala neko strojno puško ter provzročila v sovražnih taboriščih požar. V odseku Sedilbar je neka mina, ki smo jo zažgali na levem krilu, dobro učinkovala. Sovražnik je začel naše pozicije z najrazličnejšim orožjem obstreljevati. Naša artiljerija je energično odgovarjala, preprečila nadaljevanje ognja ter prisilila neko sovražno transportno ladjo ob izlivi Sighindera, da je zbežala. Sicer nobenih bistvenih dogodkov.

Turško poročilo o bojih v Mezopotaniji.

Carigrad, 17. decembra. (Kor. urad.) Neka brzjavka iz Bagdada poroča: Od 2 angleških monitorjev, ki sta skušala pretrgati turško oblegovalno črto okrog Kut - el - Amare se je eden v ognju turške artiljerije potopil, drugi pa je bil prisiljen, da se je umaknil. Izgube Angležev med zadnjimi turškimi napadi cenijo na 1000 mož.

Nemško-turška ofenziva v Mezopotaniji.

Francoski listi poročajo, da so priprave za veliko nemško-turško ofenzivo v Mezopotaniji končane. Von der Goltz paša je baje prevzel vrhovno poveljstvo.

Nemško-turški napad na Egipt.

Iz Bruslja poročajo: Lord Kitchener je izrazil mnenje, da se bo nemško-turški napad na Egipt pričel januarja.

Napad Arabcev na Egipt.

»Lokal'anzeiger« poroča iz Rotterdama: Nprestani napadi Arabcev na zapadno mejo Egipta so Angležem, ki so obračali svojo pozornost do sedaj samo na Sueški prekop, močno prekrizali račune. Zlasti presenetljivo je, da so Arabci oboženi s topovi in strojnimi puškami. Zapadna meja Egipta je odprta črta, samo v Fajumu so Angleži pomnožili obrežne straže. V celoti pa vsa dolga dolina Nila nima obrambe proti vpadam organiziranih Beduinov in se sploh ne da braniti.

Iz Tripolitanije.

Preko Bazla poročajo iz Rima: Italijanske civilne oblasti v Tripolitanijski so bile z 10. t. m. odpravljene ter vsa kolonija podrejena vojaškemu poveljstvu.

Kakor poroča, »Giornale d'Italia« iz Tripolisa, se je posrečilo generalu Ameglio pomiriti kolonijo, ki so jo izgubljali Italijani vsled stanje Senusov na jedni strani, na drugi pa vsled turško-nemških intrig. Pridobil je za Italijo celo vrsto arabških poglavarjev. Opravičen pa ni pretirani optimizem. Podobnosti pa pismo iz Tripolisa ne navaja.

Amerika in Avstrija.**Nova ameriška nota.**

Reuter javlja iz Washingtona: Ameriška vlada bo izročila dunajskemu kabinetu novo noto, ki pa bo vsebovala le tekst prve note ter zahtevala, da jo Avstrija takoj v polnem obsegu akceptira.

Avstrijski odgovor smatra ameriška vlada za popolnoma nezadosten.

Berolin, 18. decembra. Zastopnik Wolffovega biroja v Nevem Yorku javlja po brezzičnem brzjavu: »Associated Press« poroča iz Washingtona: Wilson se je z ministrstvom posvetoval o avstro - ogrskem odgovoru na ameriško noto. Od merodajne strani se čuje, da še ni odločeno, kaka bo nova nota, ki jo pošljejo Združene države Avstro-Ogrski. Gotovo je le, da bo nova nota hitro odposlana. Sodi se, da bo nova nota še odločnejše poudarjala vse zahteve, kakor prva, ne bo pa naredila nemogočo nadaljnjo korespondenco med obema vladama, če ostane Avstro - Ogrska na potu, za katerim se je očitno odločila. Dajle se pravi, da žele Združene države dati Avstro - Ogrski vse prilike, da ohrani diplomatske zveze z Združenimi državami.

Kolonijska, 19. decembra. »Kölnische Zeitung« javlja iz Washingtona 18. t. m.: Amerikanska vlada namerava poslati avstro - ogrski vladi drugo noto. Obče se sodi, da je šla Washingtonska vlada predaleč in ne ve, kako hi se umaknila. Končna odločitev se ne zgodi, dokler se prezident Wilson začetkom januarja ne vrne z ženitovanjskega potovanja. V poslanski zbornici je bil podan za-

konski načrt, ki zahteva bojno ladjo, da bo spremljala prevoz mleka v Nemčijo. Nevollja občinstva zoper angleško surovost, ki hoče preprečiti dovoz mleka za otroke v Nemčijo, postaja vidno hujša.

Ameriška vlada hoče pretrgati diplomatske zveze?

Reuter poroča po ameriških listih: Washingtonski kabinet soglasno odobrava politiko predsednika Wilsona proti Avstriji. Ako Avstrija ne sprejme ameriških zahtev, potem bodo Zedinjene države pretrgale diplomatske zveze.

»Kölnische Ztg.« poroča s hollandske meje: Reuter poroča 15. t. m.: Avstro - ogrski veleposlanik v Washingtonu se je del časa razgovarjal z državnim tajnikom Lansingom o slučaju »Anconea«. Položaj je zelo napet. Zatrjuje se, da namerava veleposlanik zahtevati svoje listine.

Haag, 19. decembra. Reuterjev biro javlja iz Washingtona, da ni verjetno, da bi bili stiki z Avstro-Ogrsko pretrgani, dokler se ne zgodi nova izmenjava not.

Volni stroški Avstrije.

Avstrijska državnozbornska kontrolna komisija za državni dolg objavlja izkaz o stanju državnih dolgov koncem 1914, ki obsega samo prvih 5 vojnih mesecev do konca decembra 1914 ter vpošteva samo izdatke Avstrije.

Če vpoštevamo, da je Avstrija nosila kakih 2/3 vseh vojnih stroškov monarhije od 28. julija do 31. decembra 1914, smemo reči, da je izdala monarhija v tem času 67 milijard kron, pri čemer pa je vpoštevati posebno velike stroške mobilizacije.

Glasom poročila komisije se je 5 milijard, ki odpadejo na Avstrijo, pokrilo z 22 milijarde prvega posojila, dočim je prišlo 28 milijarde od drugod in sicer 235 milijonov kron od nekega nemškega bančnega konsorcija (valutno posojilo), 8268 milijonov kron proti lastnim mernicam pri Avstro - Ogrski banki in okroglo 17 milijarde z lombardnimi predjmi pri Avstro - Ogrski banki. Za to zadnjo vsoto je bila banka pooblašena, na podlagi po cesarski naredbi z dne 4. avgusta 1914 izpremenjenih statutih, izdati bankovce. Kakor se pa z gotovostjo zatrjuje, pa banka prav velik del te vsote ni sročila v promet, marveč je te vsote z odlozi zaračunala.

V angleški zbornici se je nedavno sporečilo, da znašajo vojni izdatki Anglije do sedaj 315 milijarde. Vojni stroški Francoske so znašali do 31. oktobra 1915 vsoto 21 milijard frankov. Iz tega sledi, da so bili vojni izdatki Avstro - Ogrske v primeri z drugimi državami manjši, in da so bili kriti skoraj do polovice z notranjimi posojili. Iz tega na drugi strani sledi, da se dobavljanje denarja za vojni nikakor ni, kakor to trdi v inozemstvu, izvršilo z izdajo bankovcev v višini, ki bi odgovarjala višini vojnih izdatkov. Ker sta leta 1915, kakor znano, dve srbskirenciji zopet veliko vsoto 64 milijarde kron, je pričakovati primerno podobnega uspeha tudi za leto 1916.

Vesti iz primorskih dežel.

Adolf Mlekus, absolviran tehnik, praporščak v rezervi, je padel v ljutih bojih pri Oslavju na Gorškem, kakor je sporočila osmrtnica v sobotno številko »Slov. Naroda«. Pokojni junak je iz široko znane Mlekusove rodbine iz Bovca. Nadebudni mladenič je imel komaj 23 let, ko je dal svoje življenje za domovino. Razžalošeni družini naše sožalje!

V Celju je umrl g. dr. Anton Tušar, dvorni svetnik in vpočojeni predsednik okrožnega sodišča v Rovinjanu v Istri, lastnik koturnega križa Franc Jožefovega reda. Bolan je bil dva meseca. Truplo prepeljejo na vlogosko. Pokojni Tušar je gorški Slovenec, doma iz Dol. Trebuše.

Direktna železniška zveza med Benetkami in Gračem. »Pol. Korrespondenz« prinaša od italijanske meje poročilo, da italijanska vlada namerava uvesti direktno železniško zvezo med Benetkami in Gračem. Glede zveze med Benetkam in Gračem je rečeno, da jo vlada že proučava, nakar stori svoje sklepe. »Pol. Korrespondenz« meni, da to italijansko napovedovanje novih železniških zvez ni drugega nego prazno obečanje, ki ima samo ta namen, pokazati napram prebivalstvu in nevturalnemu inozemstvu, da se Italija čuti povsem varno in more misliti tudi že na izvedbo takih načrtov. Kar se tiče zveze med Benetkam in Gračem, pa vendar italijanska vlada ve, da taka zveza že obstoji, odkar teče železnica iz Car-

Vojna z Rusijo.

POLOŽAJ NA RUSKI FRONTI.

Dunaj, 19. decembra. (Kor. ur.) Uradno razglasa:

Rusko bojišče.

Mestoma topovski boj.

Nomestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

SOBOTNO URADNO POROČILO.

Dunaj, 18. decembra. (Kor. ur.) Uradno se razglasa:

Rusko bojišče.

Nespremenjeno — mirno.

Rusi trdijo v svojem dnevnem poročilu 15. t. m., da je njihova konjenica pri Usjeckem ob Dnjestru zadela na avstro-ogrsko poizvedovalce v ruskih uniformah. To poročilo ni resnično. Mi ne vporabljam takih zavrnjenih sredstev.

Nomestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 19. decembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Vzhodno bojišče.

Zavrtnji smo manjše ruske oddelke, ki so se na raznih točkah pripile do naših črt.

Vrhovno armadno vodstvo.

SOBOTNO NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 18. decembra. (Kor. u.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, dne 18. decembra:

Vzhodno bojišče.

Število med Naroškimi in Mjadsjolskim jezerom prijetih vjetnikov se je zvišalo na dva oficirja in 235 mož. Položaj je na vsej fronti nelzpremenjen. Vršile so se samo male praske med patruljami.

Vrhovno armadno vodstvo.

ZAPADNO BOJISCE.**POLOŽAJ NA ZAPADNI FRONTI.**

Berlin, 19. decembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Zapadno bojišče.

S fronte ni poročati ničesar pomembnega.

Sovražni letalci so ponoči zopet napadli Metz. Povzročili so škodo le na materijalu.

Vrhovno armadno vodstvo.

SOBOTNO URADNO POROČILO.

Berolin, 18. decembra. (Kor. u.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, dne 18. decembra:

Zapadno bojišče.

Nikakih bistvenih dogodkov. Na Metz je bil izvršen sovražni letalski napad, pri katerem je bil mestni muzej močno poškodovan; sicer pa ni nikake škode.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

16. decembra popoldne. Delovanje sovražne artiljerije je čez noč popuščalo. Naše baterije so povsod uspešno odgovarjale, zlasti med Oiso in Aisno, kjer so naši topovi iz strelskih jarkov razstrelili neko nemško municijsko skladišče.

16. decembra zvečer. Na obeh straneh topovski ogenj v nekaterih odsekih v Belgiji, v Artoisu in med Sommo in Oiso. V dolini Aisne smo izvršili včeraj posrečen napad južnovzhodno od Vaillyja proti neki skupini hiš, ki jo je imel sovražnik zasedeno ter vjeli 15 sovražnikov ne da bi bili imeli sami kaka izgubo. Na levem bregu Aisne je razdejala naša težka artiljerija več zidov pri Ville-aucouisu, kjer so se skrivali sovražni metalci bomb in strelci. V Argonih boji z minami v okolici Vauquoisa, kjer smo zažgali dve mini ter razdejali nemške strelske järke. Ob gornji Mosli je napravil dobro namerjeni ogenj naših baterij v Bois - des - Chevaliers veliko škodo v sovražnih okoliš.

vinjana v Belvedere, ki je železniška postaja za Gračevo! Kar Italija napoveduje, to so »flociši«, kakor pravi Furlan.

Tretji vojaški dan v Trstu se je končal z izrednim uspehom. Nabralo se je 74.000 kron, pač gotovo velika vsota, ki priča sijajno o patriotizmu Tržčanov.

Ženska, hujša od psa. V Trstu se je spila 35letna Ana Ambroževa z neko žensko. Najprvo sta se lepo ozmerjali, takole po žensko, nato pa se je ona ženska zakadila v Ambrožovo in jo zagrabila s svojimi zobmi v levo roko in jih zasadila v njo do krvi. Na zdravniški postaji so Ambroževi desificirali in obvezali roko.

Božično drevesce za italijanske begunce v Gradcu. Dne 23. t. m. popoldne bo v Elizabetni šoli božična prireditev za primorske begunce, na kateri nastopi orkester in zbor, sestojec iz beguncov. Italijanski učenci ljudskih in meščanskih šol bodo izvajali gledališke komade. Po prizadevanju ravnatelja don Valerija je nabranih za učence že mnogo milih darov.

Italijanski podanik Luigi Bonfadini, ki je imel opekarno v Zagorju ob Soči, je bil odveden v neki koncentracijski tabor, tam je bil spoznan za vojaško službo za sposobnega, radi tega ni mogel oditi 8. avgusta z drugimi nesposobnimi regnikoli preko Švice domov. Pregovoril pa je nekega podčastnika s stokornskim bankovcem, da ga je spustil v vlak. Tam pa ga je ustavil graški namestniški koncipist dr. Zöhrer in Bonfadini je prišel v Gradcu pred sodišče, ki ga je obsodilo na osem mesecev težke ječe.

Promocija. Odvetniški kandidat Ivo Krajčar iz Pulja, sedaj c. in kr. poročnik, je promoviral na zagrebškem vseučilišču doktorjem prava.

Valentin Vendramin iz Kojškega na Stegriču št. 78, bivši sluga slovenskega Alojzijevešča v Gorici, prosi svoje sorodnike in prijatelje, da bi se mu oglasili in kaj pisali, ker nima nobenega glasu o njih. Naslov je: Valentin Vendramin, c. kr. vojaški delavski oddelček št. 17, mornariška poljska pošta, Pulj.

Preselitev trdke. Znana goriška trdka Al. Drufovka je prenesla svojo trgovino z usnjem iz Rašela v Gorici v Dornberg št. 182.

Dnevne vesti.

— **Odlikovani slovenski vojaki.** Srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda so dobili: kadeta Stanko Veklar in Josip Grisaj; nadlovca Ivan Blažko in Rudolf Gostič; četovodje Ivan Roglič, Fran Slekovič in Pavel Svetlin; podlovce Ivan Drole in vodje patrulje Makso Ogerčnik ter Ivan Pečnik, vsi pri 7. lovskega bataljonu; naredniki: Anton Toplikar, Alojzij Zarnik in Josip Blažič ter četovodje Franc Bačič, Franc Marinič, Albert Bačar, Josip Fon in korporal Peter Davs, vsi pri 97. pešpolku; nadlovce Ignacij Hvala in vodji patrulje Fran Medved in Josip Hribar, 7. lovskega bataljona; dragonec 5. dragonskega polka Oton Kladenšek; podlovce Karel Mesec in vodja patrulje Marko Volančnik 8. lovskega bataljona; praporščak Mirko Vrbanič in narednik Ivan Lulej 1. pešpolka.

— **Trpljenje avstrijskih vojnih vjetnikov v Srbiji.** C. kr. korespondenčni urad poroča iz vojnokonsularskega stana: Vesti, ki prihajajo o postopanju z avstro-ogrskimi vojnimi vjetniki v Srbiji, so grozne. Protokolarne izpovedi posameznih vojnih vjetnikov soglasno zatrjujejo, da so Srbi z njimi kar najbolj surovo in brutalno postopali. Skoro vsi pripovedujejo, da so bili redno klofutani in tepeni. Če se da pomanjkanje, kateremu so bili izpostavljeni naši vjeti vojaki deloma opravičiti z bedo, v kateri se je nahajala srbska armada, kaže vendar način postopanja do bestialnosti razvito neusmiljenost Srbov. Par posebno grdih slučajev je razvideti iz naslednjih izpovedi. Eden izmed vojnih vjetnikov pripoveduje: Dne 15. januarja 1915 sem našel na negotinskem pokopališču 3 popolnoma nage ljudi. Bili so to ogrski vojaki, ki so ležali v bližnji bolnišnici na legarju in o katerih so Srbi mislili, da so že mrtvi. Prepeljali so jih zvečer v mrtvašnico, ker pa je bilo že temno, jih niso pokopali. Po nočni mraz jih je vzbudil in jaz sem poskrbel, da so se vrnili v bolnišnico. V zahvalo za to sem dobil 25 udarcev. V Prokuplju sem videl, kako se je zgrudil neki poročnik nezavesten na tla. Ravnatelj zavarovalne družbe »Rosija« v Belgradu, ki je spremljal transport vjetnih častnikov, je poročnika zagrabil ter ga vrgel v jarek. — Neki pešec izpoveduje: Pri odhodu iz Prokuplja je dal stotnik Vojnović nekega bolnega poljskega vojaka prebosti. Vjetnik, ki so se prihotili, da ne dobe

kruha, so bili tepeni. — Neki drugi vojak je izpovedal: Pri Kruševcu sem videl transport vjetnikov, katere so deloma bosonogi gnali po železniški progi. Transport se je nahajal baš na železniškem mostu, ko se je približal vlak. Ko so vjetniki zagledali vlak, so mnogi poskakali v vodo ter vtonili. Ali je vlak koga povozil, tega ne vem. — Neki narednik je dal na zapisnik: Pri odhodu iz Niša, sem ostal kot bolnik v mestu. Kot nadzorsveni podčastnik je ostal pri nas narednik Arandjel Živković. Ta je nekega avstro-ogrškega vojnega vjetnika, ki se je hotel skriti, ustrelil ter vrgel truplo v Nišavo. Umorjeni je bil inženir. Drugi dan je imenovan narednik ubil na isti način nekega drugega vjetnika ter se je potem še bahal, da vedno stori tako, ako se mu kdo noče vkloniti.

— **Iz laškega vjetništva** se je oglašil enoletni prostovoljec, tehnik Jernej Verhunc, doma s Praša na Gorenjskem. Nahaja se v Ostuni di Lecce v južni Italiji. Od tam pošilja pozdrave svojcem, prijateljem in znancom.

— **Kdo kaj ve?** Karel Maraš, k. u. k. Fest. - Art. - Baon. 8, Feldkompagnie 5, Feldpost 608, prosi za blagohotno obvestilo, kje je njegova družina Josipina Maraš iz Vojškega Snežatno št. 54 z dvema otročičema.

— **Prva mestna šola** je zabijala dne 17. t. m. žrebce v mestni »Brambni ščit«. Zabijanja se je udeležilo pod nadzorstvom svojih učiteljev vseh 528 učencev, ki so zložili za sklad v podporo vdov in sirot v vojni padlih ali ohromelih vojakov 100 K 10 v. Za božično vojakom na bojnem polju so pa darovali učenci prve mestne deške ljudske šole 445 zavrtkov razne vsebine. Iz daril učencev je podpisalo šolsko vodstvo 300 K 3. vojnega posojila; učitelstvo te šole je podpisalo 400 K in starši učencev pa nad 12.000 kron. Bakra in mesinga je nabrala mladina prve mestne šole sedem velikih zabojev, med tem 49 kuhinjskih možnarjev.

— **Za slepe vojake.** Deželnemu odboru so poslali za nameravani deželni zavod za slepe nadaljnjše darove naslednji: Upravništvo »Ilustrovanega Glasnika« 100 kron čistega dobička od prodaje vojnih razglednic; šolsko vodstvo v Zalogu pri Komendi zbirko šolske mladine 32 K; učiteljski zbor c. kr. višje realke v Idriji 1% prispevek mesečnih plač 25 K 46 vin.; Marica Premrov in Vinko de Toni v Begunjah pri Cerknici 4 K; vodstvo mestne trirazrednice na Barju, darilo šolske mladine, 26 K 10 vin. in obresti Matevžetove ustanove 24 K; Jos. Hafner v Ljubljani 20 K, Marija Zakrajšek, učiteljica v Metliki, zbirko pri metliških meščanih 55 K 50 vin.; Juraj Šterk, trgovec na Vinici, 40 kron. Dalje so poslali v isti namen mesto venca na krsto v bojih ob Soči padlega poročnika Ivo Šusteršiča, sina deželnega glavarja; župni urad v Strugah 60 K; hranišnica v Strugah 20 K; živinorejska zadruga v Strugah 20 K. — Bog plačaj!

— **Rdeči križ.** Gospod Josip Zidar, posestnik in trgovec v Ljubljani, je podaril Rdečemu križu vnovič 17 K 10 v, za kar se mu izreče presrečna zahvala.

— **Darilo.** Gospod Aleksander Gruber, c. kr. tobačni glavni založnik v Ljubljani, je izročil Nj. ekselenciji gospej baronici Karli Schwarz svoto 200 K, darilo za naše junaške vojake.

— **Darilo.** Gospodična Balbina Smole v Ljubljani, je darovala v prid Rdečega križa 50 kron.

— **Darilo.** Njeni ekselenciji gospe baronici Schwarz je izročila gospa Konstanca pl. Waltzel 20 kron v dar za okrečevalno postajo.

— **Prijazna obetanja.** »N. fr. Pr.« poroča, da se vrše na kompetentnih mestih posvetovanja glede premembne predpisov za mletje žita. Dalje pravi, da bo po Novem letu koruza že zmlata in da bo neizogibno prinesati drugi moki koruzno moko. Sodi, da se bo povprek primešavalo 50 odstotkov koruzne moke. Tudi se uvažuje, če naj velja še dalje sedanja določba, da se sme na dan za osebo porabiti 280 gramov kruha ali 200 gramov moke, ali naj se ta množina kruha in moke za osebo zmanjša.

— **Moka pride!** Te dni bo mestni aprovizaciji vsled primernega dovoza mogoče odkazati pekomo, molarjem in drugim trgovcem z moko toliko blaga, da bo pokrita hipna potreba vsega prebivalstva in da se čez praznike ni bati pomanjkanja. — Vzlic temu pa je neobhodno potrebna največja štedljivost in zlasti se opozarja občinstvo, da bi bila peka potic in drugega prazničnega pečiva v teh kritičnih časih neodgovorna lahkomišljenost. — Tudi za pravčasno preskrbo prebivalstva s krompirjem in fižolom so storjeni vsi potrebni koraki.

— **Težave z dovozom moke.** Ljubljana je navezana večinoma na dovoz ogrske moke. Zadnji čas je ta

skoraj docela izostal. C. kr. vlada pomaga mestni oropavizaciji za silo na ta način, da ji nakazuje po nekaj vagonov moke iz domačih mlinov in iz takozvane »železne zaloge«. Upanje je malo, da bi skoraj prišlo kaj več moke iz Ogrskega. Večina mest je slabo preskrbljenih, le Gradec ima menda moke do konca januarja. Nekaj mest si tudi že pomaga z romunsko moko. Žitni prometni zavod pa naročil na moko iz zadnjega časa sploh več ne sprejema.

— **Moka iz mestne zaloge** se bo prodajala ljubljanskim molarjem in trgovcem v torek, dne 21. t. m., okoliškim pekomo in trgovcem pa v sredo, dne 22. t. m., obakrat ob osmih zjutraj. Povdarja se, da je na razpolago za cel teden le 600 vreč moke, zato je bil primoran aprovizacijski odsek izdelati razdelitveni načrt, ki je po vestnem predurku tako narejen, da bo dobil vsaki pek in vsaki prodajalec nekaj moke. Priporoča se torej največja štedljivost z moko.

— **Krušne karte.** »Zeit« poroča, da bodo najbrž uvedene obligatorične krušne karte za celo monarhijo. Dosedaj so uvedene krušne karte le v večjih krajih. Tudi razmišljajo merodajni krogi o tem, ali bi ne kazalo deliti karte ter uvesti posebne nakaznice za kruh in posebne za moko.

— **Mestna aprovizacija in referat o moki.** Dosedaj je imel pri mestni aprovizaciji referat za naročanje moke in nakazovanje denarja zanj, ravnatelj knjigovodstva Trdina. Sedaj je prevzel knjigovodstveni ravnatelj mesto mestnega tržnega nadzornika Ribnikarja tudi referat o razdeljevanju moke. Stranke se naprošajo, da se v bodoče radi moke ne obračajo več na mestni tržni urad.

— **Izpremembra najvišjih cen za nadrodno prodajo svinkega mesa v deželni stolnem mestu Ljubljana.** Deželna vlada je določila z veljavnostjo za ozemlje deželne stolnega mesta Ljubljane do preklica za nadrodno prodajo svinkega mesa za kilogram naslednje najvišje cene: sprednje, sveže 3 K 12 v, sprednje, prekajeno 3 K 44 v, zadnje, sveže 3 K 76 v, svinjska glava, sveži 1 K 20 v, svinjska glava, prekajena 1 K 68 v, svinjski parkelci, sveži 76 vin., svinjski parkelci, prekajeni 92 vin., svinjska pluća 1 K 84 v.

— **Preskrba s premogom.** Tovarne za vojaške potrebe, vojaška poveljništva in zavodi, dalje tovarne za aprovizacijo in za enake namene, ki si laste pravico do prednostnega upoštevanja pri dobavi premoga od premodokopov v Trbovljah, Hrastniku in Zagorju, se prošajo, da se obrnejo na poveljstvo črnovojniškega delavskega oddelka v Trbovljah, v slučajih, ako bi se njih pravica do prednostne dobave premoga ne vpoštevala.

— **Iz sele deželnega odbora.** Pred prehodom na dnevni red se izreče g. deželni glavarju in rodbini iskreno sožalje cele dežele nad junaško smrtjo sina g. poročnika Ivo Šusteršiča. — Dovolijo se sledeče podpore, oziroma darila: domačemu 27. domobranskemu pešpolku 2000 kron, za božično ranjencem v vseh deželnih bolnišnicah 3000 kron, v isti namen garnizijski bolnišnici 500 kron, za cigarete prostovoljnimi strelcem, odhajajočim na fronto 200 kron. Posredovalnici za goriške begunce 1000 K. — Dovolijo se izdajo posebnega vojnega znaka z deželnim grbom, čigar čisti dohodek je namenjen vojni oskrbi, društvu »Rdečega križa« in zakladu za preskrbo kranjskih vojnih vdov in sirot. — Potrebni gasilski društvo se zagotove primerne podpore, katere za slučaj takojšnje potrebe lahko eskontirajo pri domačih denarnih zavodih. — Deželni vinarski zadrugi se dovoli potreben kredit za nakup vina.

— **Pomanjkanje plina in elektrike v Gradcu.** V Gradcu je nastalo še večje pomanjkanje plina in elektrike kakor v Ljubljani. Graški magistrat je zato odredil: 1. V gostilnah, trgovinah in kavarnah se sme rabiti le polovica svetilk; 2. razsvetljava izloženih oken itd. je prepovedana; 3. stopnišča in hodniki v hišah ne smejo biti razsvetljeni s plinom ali elektriko. Poleg tega je mestna občina znatno reducirala javno razsvetljavo.

— **Božične pošiljke.** Glasom odloka trgovskega ministrstva se o božičnem času do 31. decembra brez zadržka sprejemajo za vojno pošto namenjeni zavrtki z jestvinami, ki se ne pokvarijo takoj, kakor čokolada, suho pecivo, kruh iz posušenega sadja, konzerve in podobno.

— **Poštna spremenica.** Glasom odloka trgovskega ministrstva se ima do nadaljnjega v vsem tuzemskem poštnem prometu pridati vsakemu zavrtku po ena poštna spremenica.

— **Imenovanja v deželni službi.** Deželni tajniki postanejo s 1. januarjem 1916 deželni komisariji gg.: dr. Ignacij Rutar, dr. Bronislav Fischer in dr. Ferdo Tomažič. Deželnim komisarjem se imenuje koncipist dr. Fran Logar. Na višjo plačilno stopinjo se pomakne pisarniški oficijal gosp. Iv. Sotelšek. — Za deželnokulturnega tehničnega pristava se imenuje g. Rudolf Rusjan. — Gg. dr. Doljšaku in dr. Minaču se prizna za izredno poštivovalno delo častna nagrada.

— **Pevski koncert v prid sirotinskega in vdovskega zaklada** priredi tukajšnji kvartet prof. Kozina (gg. Kozina, Dermelj, Završan in Kragelj) s sodelovanjem pijanistinja gđice Danice Koblerejeve, na Stefanovo, t. j. v nedeljo, 26. t. m., zvečer ob pol 8. uri v dvorani Mestnega doma. Obljubeni spored te dobrodelne prireditve prijavimo prihodnjič. Z ozirom na blagi namen te prireditve opozarjamo cenjeno občinstvo, zlasti prijatelje petja, že danes na njo.

— **Cepljenje proti kozam** pričelo se je z današnjim dnevom na mestnem fizikatu v Mestnem domu ter se vrši ob delavnikih vsak dan ob 2. uri popoldne do 5. januarja. Za predmestje Šiško določena sta 27. in 28. december ob 2. popoldne in sicer se bo cepilo v občinski hiši. Za predmestje Udmat cepilo se bo v mestni jubilejski ubožnici ob 2. popoldne 30. in 31. decembra. Cepljenje je javno in brezplačno in pozivlja mestni magistrat vse, ki morebiti še niso cepljeni ali pri katerih je že poteklo več kot dve leti po zadnjem cepljenju, da se sedaj dajo cepiti. Predvsem prinesejo je tudi še necepljene otroke v prvem letu, k tem cepljenju, in posebno opozarjajo se na to cepljenje osebe, ki so vsled vojnih dogodkov nanovo se naselile v Ljubljani.

— **Koze.** Od 5. do 11. decembra je zbolelo v Galiciji 152 oseb v 55 okrajih (229 občinah) in v Bukovini 108 oseb v petih okrajih (14 občinah) za kozami. Vsi slučajni razen enega so se pripetili pri domačinih. V istem času je zbolelo za kozami drugod še 89 oseb, med njimi pet v Gradcu, 2 v okolici Gradca, 1 v Ptuj, 1 v Ljubljani in 1 v Mošnjah, vsi domačini.

— **Umrl je v Ljubljani** v 72. letu Leo grof Auersperg, veleposestnik in fideikomisni gospodar na Turjaku ter bivši kranjski deželni poslanec.

— **Častno svetinjo** za 40letno zvesto službovanje je dobila Katarina Čehovin, dekla pri vpokojenemu nadučitelju Matiji Rantu na Dobrovi.

— **Prazniki se bližajo.** Janezu Skodlarju, orožniškemu okrajnemu stražmojstru, je bil v Bičevju iz drvarnice ukraden velik petelin, Heleni Suhadobnik na Glincah en zajec in ena zajčka, Rozaliji Aušič, posestnici v Draštveni ulici, 2 zajca in Mariji Bitenc v Kolizeju 3 kure in dva zajca.

— **Iz vode potegnili** so te dni v ljubljanski okolici nekega 25- do 30letnega neznanega moža, kateri je kak 3 do 4 tedne v vodi ležal. Neznavec ima črne lase in male črne brke, je precej velike rasti in močnega života, na sebi je imel erarlično srajco in spodnje hlače ter bolniško haljo. Truplo se je prepeljalo v mrtvašnico D. M. v Polje.

— **Skrivajte vžgalice pred otroci.** Pred okoli osmimi dnevi je v Črni vasi Francetu Jankoviču med tem, ko se je mudil s svojo ženo v Ljubljani, pogorel skedenj s senom in nekaj žita. Kakor se je dognalo, povzročil je požar njegov 4letni sinček pri igranju z vžgalicami.

— **Iz Celja.** Avstrijska družba za razpečevanje petroleja, ki ima na Ringu v Celju svojo podružnico, je sklenila do preklica oddajati revnim ljudem iz mesta Celja petrolej liter po 48 v. Z ozirom na to, da so cene petroleja po prodajalnih še vedno precej visoke, je treba to dobrodelno akcijo gori imenovane družbe toplo pohvaliti.

— **Iz Slov. Bistrice.** Nadvojvoda Franc Salator je podelil bronasto častno kolajno Rdečega križa z vojno dekoracijo Leopoldini Illošek.

— **Zaradi navijanja cen** je bil obsojen v Marnbergu trgovec Jožef Widmoser iz Vuhreda na 400 kron globe, ozi. 40 dni zapora. Prodajal je predrago razna živila, nekaterim strankam pa sploh ni hotel dati moke, dasi jo je imel v zalogi.

— **Iz Maribora.** Vojaske zaslužni križec 3. razreda z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik v rezervi 97. pešpolka Jože Stepec.

— **Ljutomer.** Tukaj je umrl v sredo 15. decembra v 74. letu svoje starosti mnogozaslužni, obče priljubljen in spoštovan učitelj realke gospod Ivan Kryl. Služboval je na tej šoli polnih 45 let ter bil ustanovnik in vreden delavec vseh naših narodnih društev še v svoji visoki starosti. — Čestna mu spomin!

— **Prodaja kosti za juho.** Vojaske aprovizacija uprava v Mariboru prodaja vsak dan sveže goveje kosti za juho in sicer kilogram po 60 v.

— **Za ravnatelja salin v Kreku** v Bosni je imenovan inženir Vladimir Lipold iz znane ugledne štajerske rodbine.

— **Hrvatski list na bojišču.** Kakor poročajo zagrebški dnevniki, izdaja zagrebški domobranski polk na bojišču svoj poseben list »Sodrug«, ki ga urejuje nadporočnik Ivo Klucka. List vsebuje tudi zabavni del.

— **Kino »Ideal«.** Danes se predvaja zadnjič štirideska drama: »Besna grofica.« Čeprav je film 1600 m dolg, je vendar napeto zanimiv do konca, tako da ga lahko štejem med učinkovitejše kino-drame. Dalje veselo igra: »Zlata dijaška doba« s Karol Alstrupom v glavni vlogi, in vojno poročilo »Sascha-eden.« — **Pozor!** Jutri in v sredo, samo dva dni, »Usoda grofice Leonore«, Družabna drama v štirih dejanjih; v glavnih vlogi Rita Sacchetto.

— **Zgubljena je bila** v soboto proti večeru najbrž na Mestnem trgu rjava svetla denarnica s približno 110 kronami v bankovcih. V denarnici se je nahajala tudi mala svetinjska. Pošteni najditelj naj odda denarnico proti posebno dobri nagradi pri policijskem ravnateljstvu ali pa v našem uredništvu.

— **Dežnik je bil zamenjan** včeraj zvečer v Narodni kavarni. Dotični gospod, ki je znan, naj ga pošlje na magistrat v popisovalni urad, kjer dobi svojega.

Razne stvari.

— **Švedska kraljica** v Berlinu. Iz Berlina poročajo dne 18. decembra: Švedska kraljica je dospela danes popoldne sem.

— **Obsojen bankir.** Gustav Schöber, lastnik bančne tvrdke Plewa na Dunaju je bil obsojen zaradi ponesreženja in krade na pet in pol leta ječe.

— **Novi indijski podkralj.** »Morningpost« izve baje iz zanesljivega vira, da je finančni minister Mac Kenna določil za naslednika lorda Hardingesa kot podkralj v Indiji.

— **Zemunski most popravljen.** Iz Budimpešte javljajo: Zemunski most čez Savo, ki so ga razstrelili Srbi ob izbruhu vojne, je zopet popravljen. Kmalu bodo po njem vozili vlaki v Belgrad.

— **Prikrajšani francoski vojaki.** Podpolkovnik Rousset se pritožuje v neki razpravi o vojaškem položaju, da se odtrgava moštvu od dnevnine 25 centimov 2 in pol centima za nakup živil.

— **Beda srbskih beguncov.** »Daily Telegraph« poroča: V Albaniji se nahaja okrog 100.000 srbskih beguncov, večinoma žen in otrok. Med njimi vlada nepisna beda. Vseposodi primanjkuje živeža.

— **Angleško zrakoplovstvo.** Iz Londona poročajo: Sir Percy Scott, poveljnik angleških zračnih flotil, je bil odstavljen, kar je povzročilo veliko senzacijo v Londonu. Kontrolo v obrambi zraku prevzame vojni urad.

— **Samomori v Nemčiji.** Nasproti trditvam francoskih listov, da se je število samomorov v Nemčiji zelo pomnožilo, konstatira »Berliner Tageblatt« na podlagi poizvedb na merodajnem mestu, da se je število samomorov napram mirnim časom skrčilo na tretjino ter znaša sedaj 1 od 100.000.

— **Stroški za angleško armado.** Angleški finančni krogi trde, da bodo znašali, kadar bo Anglija postavila 4 milijone čet, dnevni stroški Anglije za vojno 130 do 140 milijonov mark. — »Central News« poroča, da bo Anglija meseca februarja razpoložila dve novi posojili v znesku 12 in 7 milijard mark.

— **Tatinska družba** v Budimpešti. Budimpeštanska policija je aretirala strojevodje Gabriella Bauerja, Emerika Lazaria, Antona Kaltenckerja, Josipa Bozokyja, Josipa Tamasa in Simona Karolyja, ki so v družbi z Ivanom Klimko v zadnjih letih pokradli vse polno železniških pošiljatev.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Primerna
Božična darila
v veliki izbi priporoča
turška 3434
A. & E. Skabernè.

Zahvala.

Vsem ki so nam povodom prerane smrti našega iskrenoljubljenega soproga, sina, zeta, strica in svaka izkazali toliko sočustvovanje, vsem ki so ga spremili na zadnji poti, nadalje vsem darovalcem krasnih vencev, izrekamo tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo.

3451

Rodbine

Pongratz, Klmar, Bachmann.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom boleznin smrti našega iskrenoljubljenega, dobrega soproga, oziroma očeta, sina, brata, svaka in strica, gospoda

Jakoba Bevca

gostilničarja,

izrekamo tem potom vsem našo najiskrenejšo zahvalo.

Posebna zahvala pa bodi č. sestram-ustiljenkam reda sv. Jožefa za vso priskrbo med boleznijo in za častno spremstvo pri pogrebu, sl. gostilničarski zadrugi, vsem darovalcem krasnih vencev in sploh vsem, ki so spremlili nepozabnega pokojnika na njega zadnji poti.

V LJUBLJANI, dne 19. decembra 1915.

3453

Žalujoci ostali.

Iščem službo

pri šiviljah s 15. januarjem, najraje v bližini ljubljanske okolice. 3448

Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Gostilna

se da v najem

izurjeni gostilniški kuharici. Plača po dogovoru. Kje, pove upr. »Slov. Nar.« 3372

Stenografinja-strojepisna

z večletno prakso, z zmožnostjo slovenske in nemške stenografije, ter manjših pisarniških del. Želi službo. Cenjene ponudbe na upr. »Slov. Nar.« pod stenografinja 3444.

2 dijaka ali dijakinji

se sprejmeta pri boljši rodbini na hrano in stanovanje.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«. 3446

Samostojna gospica išče sobo z vso preskrbo

če mogoče s rodbinskim stikom.

Ponudbe pod „čednost/3447“ na upravn. Naroda«.

Star baker, bakreno posodo, med, svinec, cink, cin

samo za vojne namene določeno kupi po najvišjih cenah proti takojšnjemu plačilu Teodor Czechak, Kuhnova ul. 23. Na pismena vprašanja takoj odgovor.

500 kron!

Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, očiščam v 3 dneh brez bolečin ne izginejo s korenino vred z BIA balzomom. Lonček z garancijskim pismom 1 K, 3 lončki K 2-30, 6 lončkov K 4-50. Komomy, Košice (Kassa) i Postfach 12/22, Ogrsko. 3842

60.000 kron

znaša glavni dobiček srečk avstrijskega rdečega križa kojih prihodnje tvebanje se vrši dne 2. januarja 1916!

Zahvalite se! Zahvalite se! Srečkovno zastopstvo 1, Ljubljana. 3286

Trije mladi mornariški podčastniki žele v sorho korespondence se seznaniti z mladimi inteligentnimi gospodičami. Ponudbe z natančnimi naslovi v slovenskem ali nemškem jeziku, če mogoče s sliko pod pogojem, da se na zahtevo takoj vrne. Ponudbe naj se pošljejo pod naslovi: Miroslav Dolenz, Vlado Plečnik, Janko Klmar, S. M. S. „Erzh, Stefanie“, Pola I., Istrien.

1 steklenica 2 kroni.

Stenografinja

zmožna slovenske in nemške stenografije in strojepisja kakor tudi

kontoristinja

zmožna vseh pisarniških del,

se sprejmeta takoj.

Ponudbe: Ljubljana, poštni predal 149. 3435

Vabilo

VI. redni občni zbor

reg. z. z. o. z. Narodni dom v Kranju,

ki se vrši

dne 29. decembra t. l. v bralni sobi Narodne čitalnice v Kranju ob 8. uri zvečer

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje letnega računa in razdelitev čistega dobička.
4. Čitanje reviz. poročila in ukrepi vsled istega.
5. Volitev načelnstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Sprememba pravil.
8. Služajnosti.

Opomba: Po § 28. odst. b. zadružnih pravil se morejo dati zadružniki na občnem zboru zastopati po pooblaščenem zadružniku na podlagi pismenega obvestila. Eden zadružnik ne more zastopati več nego 5 članov.

Računski zaključek za leto 1914. je na razpolago v društveni pisarni.

Trgovci in prekupevalci

Vojni kreme - zrezki :

(Krieger-Kremo-Schafften)

nepokvarljivo fino pečivo, nudi lep zaslužek. 1. karton 36 kosov K 4.—. Razpošilja najmanj 3 kartone po pošti. 3397

Brandt v Ljubljani, pošta 7.

Prodajo se dobro ohranjena okna, vrata, table za firme iz trdega lesa, mize, stoli, peči, postelje, svetilke, pulti, stolaže, pisalne mize. 3225

Poizve se v Kolizeju vrata šte. 6.

eksport žepnih električnih svetiljk in baterij

R. A. KREGAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 21/23. Trgovci imajo popust.

Avstr. družba za razpečevanje petroleja, d. z. o. z.

podružnica v Celju (Ring) „Austrija“ petrolej,

naznanja, da oddaja do preklica izkazano revnim ljudem v mestu Celju

petrolej

po 48 vinarjev liter.

Radi pozne sezije prodajam

po globoko znižanih cenah

damske in otroške klobuke, prazne oblike, kakor tudi različen nakit za klobuke.

MINKA HORVAT, modistka

LJUBLJANA, Stari trg šte. 21.

Ustanovljeno 1866.

Pleteno in tkano volneno blago

vsake vrste,

izdelano od najzmožnejših fabrikantov, katerih zastopstvo imam jaz na tukajšnjem trgu sam

priporočam kar najtopleje.

S spoštovanjem

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg št. 8.

Pripravna božična darila.

Priporočam se za cenjene dame in deklice: klobuke, kinčane in prazne oblike, športne čepice ter klobukov in čepic iz najfinejše kožuškovine, zaradi pozne sezije po zelo znižani ceni modni salon

A. Stuchly - Maschke

Židovska ulica 3

Ljubljana

Dvorski trg 1.

Popravila vestno in točno.

Zunanja naročila z obratno pošto.

Velika izbira žalnih klobukov.

Čevlji, odlični v kvaliteti in obliki.

specialna trgovina čevljev

Anglo - Novak — Ljubljana.

Vipavsko VINO

prvovrstne kakovosti, več 100 hektov se takoj po ceni prodaja iz kolodvora Ljubljana. Tozadevna vprašanja na Ljubljana, poštni predal 149. 3436

Kupim ročni štirikolesni

voziček

in ročno

3406

- s a n i -

L. Sebenik, Sp. Šiška št. 220.

Ježice

(Knoppers)

3377

: kupuje :

po najvišji ceni trgovina

K. A. KREGAR

Ljubljana, Sv. Petra cesta 21-23.